

Na de laatste formele vaststelling van deze criteria zijn de volgende aanvullende besluiten en interpretaties afgestemd met de Dierenbescherming. Deze besluiten/interpretaties zijn weliswaar nog niet formeel vastgesteld en kunnen, bij bijzondere omstandigheden, nog wijzigen voorafgaand aan opname in vastgestelde BLK criteria. Vooruitlopend hierop wordt op basis van deze aanvullende besluiten en interpretaties gecertificeerd.			
Datum	Norm nr. of onderwerp	Vraag	Aanvullend besluit of interpretatie
30-04-14	Dierlijke eiwitten / vetten / bloedplasma in varkensvoer	Zijn dierlijke eiwitten/vetten en bloedplasma's in het voer voor varkens met het Beter Leven keurmerk toegestaan?	Binnen BLK hebben wij beperkte criteria gesteld aan veevoeder. Binnen het Beter Leven keurmerk baseren we de voedselkwaliteit voornamelijk op een GMP+ certificaat. Er zijn nu geen aanvullende criteria of een verbod binnen BLK Varken 1 ster opgenomen t.a.v. dierlijke eiwitten/vetten/bloedplasma's in het varkensvoer en dus is het toegestaan. Het is echter wel mogelijk dat een keten zelf bovenop de Beter Leven criteria, aanvullende eisen stelt. Om zeker te stellen of dierlijke eiwitten / vetten / bloedplasma's in een bepaalde keten mag worden gebruikt kan worden nagevraagd bij de ketenregisseur (meestal de slachterij).
13-05-26	Criterium: UIT06 (Varken 1 ster)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor dit criterium worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criterium UIT06. De nieuwe sanctie voor criterium UIT06 wordt: schorsing/major.
13-05-26	Criteria nummers: UIT06, V03C.2 en Z08A.2 (Varken 2 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria UIT06, V03C.2 en Z08A.2. De nieuwe sanctie voor criteria UIT06, V03C.2 en Z08A.2 wordt: schorsing/major.
13-05-26	Criteria nummers: UIT06, B03A.3, V03C.3, Z08A.3 en Z08D.3 (Varken 3 sterren)	Kan de sanctie (uitsluiting/critical) voor deze criteria worden verlaagd?	De sanctie uitsluiting/critical is bedoeld voor zeer zware tekortkomingen, waarbij bijvoorbeeld sprake is van dierenmishandeling of fraude. In de praktijk is gebleken dat er ook criteria zijn met deze sanctie waarbij uitsluiting/critical niet altijd een passende maatregel is. De Dierenbescherming heeft besloten om de sanctie van deze criteria te verlagen. Dit geldt voor criteria UIT06, B03A.3, V03C.3, Z08A.3, Z08D.3. De nieuwe sanctie voor criteria UIT06, B03A.3, V03C.3, Z08A.3 en Z08D.3 wordt: schorsing/major.

12-06-26	AM03bb Zonnestroominstallatie	Als er een zonnestroominstallatie is op het bedrijf (UBN), telt het woonhuis hierbij mee of alleen de bedrijfsgebouwen? En hoe zit dit in België?	Voor dit criterium gaat het om de zonnestroominstallaties die horen bij de bedrijfsgebouwen. In België geldt een ander soort keuring dan scope 12 van Scios, namelijk een AREI keuring. Criterium AM03bb zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: Aanwezige zonnestroominstallaties op het bedrijf (UBN) worden elke vijf jaar gekeurd volgens scope 12 van Scios of middels de AREI-keuring in België. Bij nieuw- of verbouw na 02-05-2026, doch uiterlijk vanaf 01-01-2030.</i> <i>Interpretatie: Met de Scope 12 keuring wordt de gehele zonnestroominstallatie geïnspecteerd en wordt de elektrische veiligheid en brandveiligheid van de installatie in kaart gebracht. Toelichting: deze keuringen moeten uitgevoerd worden door een ander bedrijf dan degene die de zonnestroominstallatie heeft aangelegd. Bij herstelacties dient de veehouder dit met eigen installateur op te lossen, zodat er een herinspectie kan plaatsvinden. Na goedkeuring van de herinspectie volgt er afmelding in het Scios-portaal. Voor meer informatie over de Scios keuringen en voor een lijst met bedrijven die de keuringen kunnen verrichten: https://www.averoachmea.nl/preventie/elektrakeuring. Voor België dient de AREI-keuring gedaan te zijn alvorens de zonnestroominstallatie in gebruik wordt genomen. Om de 5 jaar dient er een periodieke keuring plaats te vinden.</i>
----------	----------------------------------	---	--

14-07-26	AH07 Verrijkingmateriaal	In de nieuwe versie kent dit criterium enkel nog de sanctie major, waar voorheen nog het onderscheid werd gemaakt in 'verrijkingmateriaal dat aangevuld/ ververst moet worden' administratieve controle (minor) en 'verdenking niet structureel gebruik of het niet in orde zijn van het materiaal' major. Ten opzichte van de vorige versie, zijn er meerdere aspecten in dit criterium opgenomen waaraan voldoen moet worden. In sommige gevallen vinden we schorsing (major) geen passende weging. Op het moment dat er bijvoorbeeld in 1 of enkele hokken net te weinig verrijkingmateriaal aanwezig is voor 25% van de dieren, of het materiaal moet worden bijgevoerd of ververst op het moment van de controle in 1 of enkele hokken, vinden wij een schorsing met een OC op kosten veehouder niet helemaal op zijn plaats. Hoe staat de Dierenbescherming hier tegenover?	De Dierenbescherming is van mening dat dit type criterium zich minder goed leent om direct een major toe te kennen. Het criterium heeft, ten opzichte van de vorige criteria, een aantal toevoegingen gekregen waardoor dit criterium nu uit meerdere onderdelen bestaat. Hierdoor staan er nu veel facetten in één criterium waarop gesanctioneerd kan worden. De oorspronkelijke trapsgewijze sanctie sluit hier goed op aan en is bovendien in lijn met de systematiek die bij andere diersoorten wordt gehanteerd. Uiteraard moet een afwijking wel worden hersteld, het verstrekken van verrijkingmateriaal is voor dierenwelzijn erg relevant en tevens ook wettelijk verplicht. Criterium AH07 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: In ieder hok met varkens is verrijkingmateriaal aanwezig dat dient te voldoen aan de volgende eisen:</i> - Afkomstig van planten of dieren (organisch) materiaal) - Niet gemengd met regulier voer - Wroetbaar op de grond - Veilig voor varkens - Schoon - Minimaal één keer per week ververst, aangevuld of vervangen <i>Minimaal 25% van de varkens in een hok kan 24 uur per dag bezig zijn met:</i> 1. losse schone materialen op de vloer, en/of; 2. materiaal uit een dosator halen, en/of; 3. materiaal in een wroetbak op de grond, en/of; 4. vasthangende objecten die op de vloer liggen zoals jute doeken, touwen of zacht hout.
----------	--------------------------	---	--

Interpretatie: Verrijkmateriaal dient varkens in staat te stellen hun essentiële behoeften te vervullen zonder dat dit ten koste gaat van hun gezondheid. De effectiviteit van verrijkmateriaal wordt sterk bepaald door de juiste manier van aanbieden. Zie de website van het Beter Leven keurmerk voor de WUR brochure 'Hokverrijking en nestbouwmateriaal voor varkens' en bijhorende hokverrijkingskaart.

- Wanneer gebruik wordt gemaakt van een dosator (ruif/mand/koker/plateau) dient het materiaal makkelijk door de varkens eruit te kunnen worden gehaald en op de goede hoogte te hangen. De snuit mag maximaal tot schouderhoogte opgetild worden.*
- Wanneer de dosator boven een roostervloer hangt, dient er voldoende materiaal te blijven liggen zodat het wroetbaar is.*
- Wanneer gebruik wordt gemaakt van wroetbakken op de vloer moeten varkens met hun snuit in de bak kunnen wroeten. Er moet ruimte zijn om bewegingen met de snuit te kunnen maken.*
- Wanneer gebruik wordt gemaakt van objecten zoals een jute doek, touwen, zacht hout of verse takken dient het materiaal geheel of gedeeltelijk op de vloer te liggen en voor de varkens makkelijk in stukjes los te maken te zijn.*

Combinaties van instrooien, dosators, wroetbakken en objecten zijn toegestaan om ervoor te zorgen dat op elk moment aan het minimum van 25% van de varkens in een hok gelijktijdig kan beschikken over verrijkmateriaal. Verrijkmateriaal moet zo veel mogelijk aangeboden worden op een andere plaats dan waar de dieren eten, rusten of mesten. Het is niet toegestaan om verrijkmateriaal in de voerbak te verstrekken. Voor zeugen in de kraam- of dekstal geldt dat elk dier toegang moet hebben tot verrijkmateriaal, conform dit criterium.

			<i>Meetmethode: Controleer en noteer per diercategorie of er in minimaal 4 hokken verrijkmateriaal aanwezig is dat aan de norm voldoet. Controleer aan de hand van de aankoopbonnen of het materiaal minimaal één keer per week wordt ververs, aangevuld of vervangen.</i> <i>Sanctie:</i> - Minor bij onvoldoende materiaal of wanneer het materiaal niet in orde is. - Major bij het ontbreken van het vereiste materiaal bij meerdere hokken.
1-05-26	BE01.1, BE01.2 en BE01.3 Hokuitvoering zoekberen	Vanaf 2 mei 2026 zijn de herziene varkenscriteria in werking getreden. In de criteria is opgenomen dat het in geval van de oppervlakte gaat om het beschikbaar hokoppervlak. Het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak heeft gevolgen voor het aantal varkens dat gehouden kan worden. Kan het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak worden uitgesteld?	De Dierenbescherming heeft besloten dat het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak voor zoekberen wordt uitgesteld tot 01-01-2027. Per 01-01-2027 wordt door de certificerende instellingen het 'beschikbaar hokoppervlak' aangehouden. Dit houdt het volgende in: <i>De ruimte die voor varkens beschikbaar is en waarop de varkens zich vrij kunnen bewegen en zonder problemen kunnen liggen, rusten en opstaan. Zij mogen hierbij niet worden gehinderd of belemmerd door obstakels die in de ruimte zijn aangebracht.</i> Alle aanwezige varkens dienen vanaf 01-01-2027 gehouden te worden op basis van dit beschikbaar hokoppervlak. Mochten er vanaf 01-01-2027 in hokken te veel varkens gehouden worden op basis van het beschikbaar hokoppervlak, dan wordt een veehouder hierop gesanctioneerd.

1-05-26	K01.1a, K02.1, K02.2 en K02.3 Oppervlak kraamhok	Vanaf 2 mei 2026 zijn de herziene varkenscriteria in werking getreden. In de criteria is opgenomen dat het in geval van de oppervlakte gaat om het beschikbaar hokoppervlak. Het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak heeft gevolgen voor het aantal varkens dat gehouden kan worden. Kan het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak worden uitgesteld?	De Dierenbescherming heeft besloten dat het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak voor het kraamhok wordt uitgesteld tot 01-01-2027. Per 01-01-2027 wordt door de certificerende instellingen het 'beschikbaar hokoppervlak' aangehouden. Dit houdt het volgende in: <i>De ruimte die voor varkens beschikbaar is en waarop de varkens zich vrij kunnen bewegen en zonder problemen kunnen liggen, rusten en opstaan. Zij mogen hierbij niet worden gehinderd of belemmerd door obstakels die in de ruimte zijn aangebracht.</i> Alle aanwezige varkens dienen vanaf 01-01-2027 gehouden te worden op basis van dit beschikbaar hokoppervlak. Mochten er vanaf 01-01-2027 in hokken te veel varkens gehouden worden op basis van het beschikbaar hokoppervlak, dan wordt een veehouder hierop gesanctioneerd.
14-07-26	K10.1 Speelruimte biggen	Dit criterium schrijft voor dat biggen in het kraamhok ongehinderd helemaal rond, langs de kanten, kunnen lopen. Sommige varkenshouders willen familievoerbakken aanbieden in de kraamstallen. Deze hebben als voordeel dat biggen en zeug samen kunnen eten, wat in lijn is met toekomstbeleid van BLk. Echter lopen familievoerbakken door tot aan de grond, waardoor er minder ruimte voor de biggen is om ongehinderd rond te kunnen lopen. De vraag is of bij een familievoerbak wordt voldaan aan K10.1.	De Dierenbescherming heeft besloten dat bij gebruik van een familievoerbak waarbij de zeugen en biggen samen kunnen eten er ook voldaan wordt aan het criterium K10.1. Criterium K10.1 zal hierdoor als volgt worden geformuleerd: <i>Criterium: Biggen in het kraamhok kunnen ongehinderd helemaal rond, langs de kanten, lopen</i> <i>Interpretatie: Doordat biggen ongehinderd helemaal rond kunnen lopen, hebben ze meer speelruimte en kunnen ze normaal gedrag makkelijker aanleren.</i> - <i>Het geldt niet voor een apart biggennest dat geen deel uitmaakt van het kraamhok.</i> - <i>Verstelbare vloeren zijn toegestaan, aangezien deze veelal slechts in de eerste dagen een potentieel obstakel vormen.</i> - <i>Gebruik van familievoerbakken is ook toegestaan binnen dit criterium.</i> <i>Meetmethode: Controleer en noteer of biggen in het kraamhok volledig rond kunnen lopen, m.u.v. de bovenstaande uitzonderingen.</i>
1-05-26	B01.1, B01.2 en B01.3 Oppervlak per big	Vanaf 2 mei 2026 zijn de herziene varkenscriteria in werking getreden. In de criteria is opgenomen dat het in geval van de oppervlakte gaat om het beschikbaar hokoppervlak. Het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak heeft gevolgen voor het aantal varkens dat gehouden kan worden. Kan het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak worden uitgesteld?	De Dierenbescherming heeft besloten dat het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak voor gespeende biggen wordt uitgesteld tot 01-01-2027. Per 01-01-2027 wordt door de certificerende instellingen het 'beschikbaar hokoppervlak' aangehouden. Dit houdt het volgende in: <i>De ruimte die voor varkens beschikbaar is en waarop de varkens zich vrij kunnen bewegen en zonder problemen kunnen liggen, rusten en opstaan. Zij mogen hierbij niet worden gehinderd of belemmerd door obstakels die in de ruimte zijn aangebracht.</i> Alle aanwezige varkens dienen vanaf 01-01-2027 gehouden te worden op basis van dit beschikbaar hokoppervlak. Mochten er vanaf 01-01-2027 in hokken te veel varkens gehouden worden op basis van het beschikbaar hokoppervlak, dan wordt een veehouder hierop gesanctioneerd.

1-05-26	V01B, V01B.3, V02.1a, V02.2a en V02.3a Bewegingsruimte vleesvarkens	Vanaf 2 mei 2026 zijn de herziene varkenscriteria in werking getreden. In de criteria is opgenomen dat het in geval van de oppervlakte gaat om het beschikbaar hokoppervlak. Het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak heeft gevolgen voor het aantal varkens dat gehouden kan worden. Kan het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak worden uitgesteld?	De Dierenbescherming heeft besloten dat het aanhouden van het beschikbaar hokoppervlak voor vleesvarkens wordt uitgesteld tot 01-01-2027. Per 01-01-2027 wordt door de certificerende instellingen het 'beschikbaar hokoppervlak' aangehouden. Dit houdt het volgende in: <i>De ruimte die voor varkens beschikbaar is en waarop de varkens zich vrij kunnen bewegen en zonder problemen kunnen liggen, rusten en opstaan. Zij mogen hierbij niet worden gehinderd of belemmerd door obstakels die in de ruimte zijn aangebracht.</i> Alle aanwezige varkens dienen vanaf 01-01-2027 gehouden te worden op basis van dit beschikbaar hokoppervlak. Mochten er vanaf 01-01-2027 in hokken te veel varkens gehouden worden op basis van het beschikbaar hokoppervlak, dan wordt een veehouder hierop gesanctioneerd.
---------	---	---	--